

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 juli 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit
nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende
het rust- en overlevingspensioen voor
werkennemers, om de cumulatie toe
te staan van het werkennemerspensioen
met de uitkeringen in geval van
loopbaanonderbreking of vermindering
van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve
zorg te verstrekken, voor ouderschapsverlof
of voor het bijstaan of verzorgen
van een familielid**

(ingedien door de heer Maxime Prévot en
mevrouw Clotilde Nyssens)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 juillet 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal n°50 du 24 octobre
1967 relatif à la pension de retraite en vue
de permettre le cumul des allocations
accordées en cas d'interruption de carrière
ou de réduction des prestations en vue
d'assurer des soins palliatifs, pour congé
parental ou pour l'assistance ou l'octroi de
soins à un membre de sa famille
avec la pension des salariés**

(déposée par M. Maxime Prévot et
Mme Clotilde Nyssens)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel beoogt de cumulatie toe te staan van het werkennemerspensioen met de uitkeringen in geval van loopbaanonderbreking of vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken, voor ouderschapsverlof of voor het bijstaan of verzorgen van een gezinslid of een familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte. Een dergelijke cumulatie werd immers toegestaan in het pensioenstelsel van de openbare sector.

RÉSUMÉ

La présente proposition a pour but de permettre le cumul des allocations accordées en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs, pour congé parental ou pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave avec la pension des salariés car un tel cumul a été autorisé dans le régime de pensions du secteur public.

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V – N-VA</i>	:	Christen-Démocratique en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a+Vi.Pro</i>	:	Socialistische partij anders + VlaamsProgressieve
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i>	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i>	: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i>	: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i>	: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i>	: Plenum
<i>COM</i>	: Commissievergadering
<i>MOT</i>	: moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA</i>	: Questions et Réponses écrites
<i>CRIV</i>	: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV</i>	: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV</i>	: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
<i>PLEN</i>	: Séance plénière
<i>COM</i>	: Réunion de commission
<i>MOT</i>	: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Wettelijk kader

In principe is de cumulatie van het pensioen met andere sociale uitkeringen verboden, ongeacht het pensioenstelsel van de betrokkenen (werknaemer, zelfstandige of openbare sector).

Er bestaan echter uitzonderingen, waaronder drie gevallen waarin de cumulatie van een pensioen met sociale uitkeringen toegestaan is, maar alleen in de openbare sector. Het betreft:

- de uitkeringen die worden toegekend in geval van loopbaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken;
- de uitkeringen voor ouderschapsverlof;
- de uitkeringen voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van het gezin of aan een familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte.

Die uitkeringen worden verkregen als de begunstigde nog werkt. Een en ander heeft dus vooral betrekking op de cumulatie met het overlevingspensioen van een weduwnaar/weduwe. Weduwnaars of weduwen hebben weliswaar beslist hun loopbaan voort te zetten (met inachtneming van de inkomensgrens die inzake het cumuleren van een beroepsinkomen met een overlevingspensioen wordt opgelegd), maar zij kunnen de behoefte hebben hun loopbaan te onderbreken, onder meer om een ziek gezinslid of een kind te verzorgen. Die behoefte is des te begrijpelijker als het kind nog slechts één ouder heeft, de overlevende ouder.

2. Overzicht van de regels die in de verschillende pensioenstelsels van toepassing zijn**2-1. Pensioenstelsel van de werknaemers**

Het pensioenstelsel van de werknaemers behelst twee soorten van pensioenen, met name de rustpensioenen en de overlevingspensioenen.

In de beide gevallen is de cumulatie van het pensioen met een ander inkomen in principe verboden krachtens artikel 25 van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknaemers. Dat artikel 25 luidt als volgt:

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Cadre général

En principe, le cumul entre la pension et d'autres revenus sociaux est interdit, quel que soit le régime de pension (salarié, indépendant ou secteur public).

Cependant, il existe certaines exceptions. Parmi celles-ci, il y a trois cas où le cumul entre pension et revenus sociaux a été autorisé, mais dans le secteur public uniquement:

- les allocations accordées en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs;
- les allocations pour congé parental;
- les allocations pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave.

Ces allocations sont perçues lorsque le bénéficiaire travaille encore. C'est donc le cumul avec la pension de survie perçue par un veuf ou une veuve qui est surtout visé. Ceux-ci, bien qu'ils aient fait le choix de poursuivre leur carrière (en respectant le plafond de revenus imposé pour cumuler un revenu professionnel et une pension de survie), peuvent ressentir la nécessité d'interrompre leur carrière, notamment dans le but de s'occuper d'un membre de la famille malade ou d'un enfant. Ce besoin est d'autant plus compréhensible que cet enfant n'a plus qu'un seul parent, le survivant.

2. Aperçu des règles de cumul applicables dans les différents régimes de pension**2-1. Régime des salariés**

Le régime des salariés recouvre deux types de pension: les pensions de retraite et les pensions de survie.

Dans les deux cas, le cumul entre la pension et un autre revenu est, en principe, interdit, en vertu de l'article 25 de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés:

«Uitgezonderd in de gevallen en onder de voorwaarden door de Koning bepaald, zijn het rust- en overlevingspensioen slechts uitbetaalbaar zo de gerechtigde geen beroepsarbeid uitoefent en zo hij geen vergoeding wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige werkloosheid bij toepassing van een Belgische of van een buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid, noch een uitkering wegens loopbaanonderbreking, wegens tijdskrediet, of wegens het verminderen van de arbeidsprestaties, noch een aanvullende vergoeding, toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen, geniet.

Hij kan eveneens de gevallen en de voorwaarden bepalen waaronder een deel van het pensioen uitbetaalbaar is.».

Op dat principe bestaan echter al bepaalde versopelingen.

Zo mag de gepensioneerde, in verband met de cumulatie van het rust- of overlevingspensioen met een inkomen uit arbeid, nog werken, binnen bepaalde perken van toegestane arbeid.

Het rust- of overlevingspensioen mag ook worden gecumuleerd met vergoedingen als gevolg van een arbeidsongeval of een beroepsziekte, maar het bedrag van die vergoedingen zal worden beïnvloed door de toekenning van het pensioen.

Wat de cumulatie van het pensioen met andere sociale uitkeringen betreft, mogen de begunstigden van een overlevingspensioen die jonger zijn dan 65 jaar sinds 1 januari 2007 een overlevingspensioen gedeeltelijk en tijdelijk cumuleren met ziekte- of werkloosheidsvergoedingen.

Het overlevingspensioen wordt dan beperkt tot het basisbedrag van de IGO. Het bedrag van de sociale uitkering komt ook in aanmerking om te bepalen of de gepensioneerde de beperkingen inzake toegestane arbeid overschrijdt.

2-2. Pensioenstelsel van de openbare sector

2-2-1. Mechanisme

In de openbare sector geldt als principe dat het pensioen wordt geschorst tijdens de maanden waarin de gepensioneerde andere inkomsten heeft ontvangen.

Dat gebeurt krachtens artikel 13, § 1, van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen. Dat artikel 13, § 1, luidt: *«Het rust- of overlevingspensioen wordt geschorst*

«Sauf dans les cas et sous les conditions déterminées par le Roi, la pension de retraite et la pension de survie ne sont payables que si le bénéficiaire n'exerce pas d'activité professionnelle et s'il ne jouit pas d'une indemnité pour cause de maladie, d'invalidité ou de chômage involontaire, par application d'une législation de sécurité sociale belge ou étrangère, ni d'une allocation pour cause d'interruption de carrière, de crédit-temps ou de réduction des prestations, ni d'une indemnité complémentaire accordée dans le cadre d'une prépension conventionnelle.

Il peut déterminer également les cas et les conditions dans lesquels une partie de la pension est payable.»

Cependant, ce principe connaît déjà certains assouplissements.

Ainsi, en matière de cumul de la pension de retraite ou de survie avec un revenu du travail, le pensionné peut encore travailler dans certaines limites de travail autorisé.

La pension de retraite ou de survie peut aussi être cumulée avec des indemnités en cas d'accident du travail ou de maladie professionnelle mais le montant des indemnités sera influencé par l'octroi de la pension.

En ce qui concerne le cumul de la pension avec d'autres revenus sociaux, depuis le 1er janvier 2007, les bénéficiaires d'une pension de survie, âgés de moins de 65 ans, peuvent cumuler partiellement et temporairement une pension de survie avec des indemnités de maladie ou de chômage.

La pension de survie est alors limitée au montant de base de la GRAPA. Le montant de la prestation sociale compte aussi pour déterminer si le pensionné dépasse les limites de travail autorisé.

2-2. Régime du secteur public

2-2-1. Mécanisme

Dans le secteur public, le principe est la suspension de la pension pour les mois durant lesquels le bénéficiaire de la pension a perçu d'autres revenus.

Cela, en vertu de l'article 13, § 1er, de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement: *«La pension de retraite ou de survie est suspendue pour les mois calendrier au cours desquels la personne qui*

gedurende de kalendermaanden tijdens welke de persoon die dit pensioen geniet, effectief een in artikel 2, 3°, a) of c) bedoeld vervangingsinkomen ontvangt.».

De wetgever heeft in artikel 2, eerste lid, van dezelfde wet van 5 april 1994 echter voorzien in een mogelijkheid van cumulatie van het pensioen met bepaalde uitkeringen, aangezien in dat artikel het volgende wordt bepaald:

«(...) onder «vervangingsinkomen» [moet] worden verstaan:

a) de uitkering wegens loopbaanonderbreking, wegens vermindering van de arbeidsprestaties of wegens tijdskrediet, met uitsluiting van de uitkering toegekend in geval van loopbaanonderbreking of vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorgen te verstrekken, voor ouderschapsverlof of voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte;

b) de werkloosheidsuitkering;

c) de aanvullende vergoeding toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen;

d) de primaire ongeschiktheidsuitkering;

e) de invaliditeitsuitkering.».

In de openbare sector zijn de volgende uitkeringen dus cumuleerbaar met een pensioen:

- de uitkering die wordt toegekend in geval van loopbaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken;

- de uitkering voor ouderschapsverlof;

- de uitkering voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte.

Die regelingen worden voorgesteld opdat de werknemer voor persoonlijke of familiale redenen afwezig kan zijn op het werk. Om te verhinderen dat hij daarbij een te groot financieel nadeel lijdt, is in uitkeringen voorzien. Ze worden betaald door de RVA en er is geen bijdrage van de werkgever.

Om ervoor te zorgen dat de werknemer verlof kan nemen, is hij beschermd tegen ontslag.

2-2-2. Nadere regels

Loopbaanonderbreking of vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken¹,

¹ Ingesteld bij de herstelwet houdende sociale bepalingen van 22 januari 1985 en het koninklijk besluit van 2 januari 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen.

bénéficie de cette pension perçoit effectivement un revenu de remplacement visé à l'article 2, 3°, a) ou c).».

Mais, le législateur a introduit une possibilité de cumul entre la pension et certaines allocations à l'article 2, alinéa 1er, de la même loi du 5 avril 1994:

« 3° il faut entendre par «revenu de remplacement»:

a) l'allocation pour cause d'interruption de carrière ou de réduction des prestations ou de crédit-temps à l'exception de l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs, pour congé parental ou pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave;

b) l'allocation de chômage;

c) l'indemnité complémentaire accordée dans le cadre d'une prépension conventionnelle;

d) l'indemnité d'incapacité primaire;

e) l'indemnité d'invalidité.»

Les allocations suivantes sont donc désormais cumulables avec une pension dans le secteur public:

- l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs;

- l'allocation pour congé parental;

- l'allocation pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave.

Ces congés dont il est question sont proposés afin que le travailleur puisse s'absenter du travail pour des raisons personnelles et familiales. Des allocations sont prévues afin de ne pas subir un trop lourd préjudice financier. Elles sont payées par l'ONEM. L'employeur, lui, n'intervient pas.

Pour être certain que le travailleur puisse prendre son congé, il est protégé contre le licenciement.

2-2-2. Modalités

L'interruption de carrière ou la réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs¹ vise toute

¹ Introduit par la loi de redressement contenant des dispositions sociales du 22 janvier 1985 et l'arrêté royal relatif à l'octroi d'allocations d'interruption du 2 janvier 1991.

kan voor iedere vorm van verzorging van een stervende of van medische, sociale, administratieve en psychologische bijstand aan die persoon. Voor de toekenning ervan volstaat het dat de werknemer een medisch attest voorlegt waarin wordt aangegeven dat hij bereid is een stervende te verzorgen. Dat verlof duurt één maand, maar kan worden verlengd.

Ouderschapsverlof² wordt toegekend aan de mannelijke of vrouwelijke werknemer die een kind van maximum zes jaar wenst op te vangen of op te voeden.

Het kan de vorm aannemen van:

- een volledige schorsing van de arbeidsprestaties gedurende 3 maanden;
- een overschakeling op halftijdse arbeidsprestaties gedurende 6 maanden;
- een overschakeling op 4/5-arbeidsprestaties gedurende 15 maanden.

Tot slot kan het bijstaan van of het verstrekken van verzorging aan een lid van het gezin of aan een familielid tot in de tweede graad dat aan een ernstige ziekte lijdt³ de vorm aannemen van:

- een arbeidsonderbreking van maximum 12 maanden;
- een vermindering van de arbeidstijd gedurende 24 maanden.

Per 1 mei 2008 golden in die gevallen van verlof de volgende uitkeringsbedragen:

Soort van onderbreking	Leeftijd	Bedrag
Volledige onderbreking		712,60 euro
Vermindering met ½	<50 >50	356,30 euro 604,36 euro
Vermindering met 1/5 euro	<50 >50	Alleenstaande: 162,55 euro Anderen: 120,87 euro 241,74 euro

forme de soins ou d'accompagnement médical, social, administratif et psychologique à un mourant. Pour être accordé, il suffit que le travailleur produise un certificat médical attestant qu'il est disposé à donner des soins à une personne mourante. Le congé dure un mois mais peut être prolongé.

Le congé parental² est accordé au travailleur, homme ou femme, qui souhaite accueillir ou s'occuper d'un enfant de maximum 6 ans.

Il peut prendre la forme:

- d'une suspension complète des prestations pendant 3 mois;
- d'un passage à mi-temps pendant 6 mois;
- d'un passage à 4/5 temps pendant 15 mois.

Enfin, l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave³ peut prendre la forme:

- d'une interruption de travail de 12 mois maximum;
- d'une réduction du temps de travail pendant 24 mois.

Au 1er mai 2008, les montants des allocations dans ces cas de congés se présentent comme suit:

Type d'interruption	Âge	Montant
Interruption complète		712,60€
Réduction 1/2	<50 >50	356,30€ 604,36€
Réduction 1/5	<50 >50	Isolé: 162,55€ Autres: 120,87€ 241,74€

² Deze regeling is opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 64 van 29 april 1997 en in het koninklijk besluit van 29 oktober 1997.

³ Toegekend krachtens de herstelwet houdende sociale bepalingen van 22 januari 1985 en het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 tot invoering van een recht op loopbaanonderbreking voor bijstand of verzorging van een zwaar ziek gezins- of familielid.

² Visé dans la convention collective de travail n°64 du 29 avril 1997 et l'arrêté royal du 29 octobre 1997.

³ Accordée en vertu de la loi de redressement du 22 janvier 1985 contenant des dispositions sociales et l'arrêté royal du 10 août 1998 instaurant un droit à l'interruption de carrière pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre du ménage ou de la famille gravement malade.

De toestemming tot cumulatie werd ingesteld bij artikel 74 van de wet van 3 februari 2003 houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector. Daartoe werden de volgende redenen aangevoerd:

«Ten slotte dient nog te worden vermeld dat het nemen van palliatief verlof wordt ingegeven door andere redenen dan het nemen van een gewone loopbaanonderbreking. Beide uitkeringen inzake cumulatie met een pensioen van de openbare sector met elkaar gelijkstellen lijkt dan ook weinig gerechtvaardigd.

Daarom wordt voorgesteld de uitkering toegekend in geval van loopbaanonderbreking teneinde palliatieve zorgen te verstrekken voor de toepassing van de wet van 5 april 1994 voortaan niet meer als een vervangingsinkomen te beschouwen.

Een zelfde redenering kan gevuld worden met betrekking tot de nieuwe door de artikelen 35 en 117, § 2 van het koninklijk besluit van 19 november 1998⁴ ingestelde vormen van loopbaanonderbreking, zijnde de loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof en de loopbaanonderbreking voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte.»⁵.

3. Verschil in behandeling tussen het stelsel van de privésector en dat van de openbare sector

3-1. Reikwijdte

Uit de vergelijking tussen het stelsel van de privésector en dat van de openbare sector blijkt een ongerechtvaardigd verschil in behandeling: in tegenstelling tot de werknemers van de privésector, hebben de ambtenaren die een pensioen krijgen het recht dat pensioen met de volgende uitkeringen te cumuleren:

- de uitkering die wordt toegekend in geval van loopbaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken;
- de uitkering voor ouderschapsverlof;
- de uitkering voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte.

⁴ Het gaat om het koninklijk besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de riksbesturen.

⁵ Stuk Kamer, DOC 50 1901/001, blz. 54.

L'autorisation de cumul a été introduite par l'article 74 de la loi du 3 février 2003 apportant diverses modifications à la législation relative aux pensions du secteur public, pour les raisons suivantes:

«Enfin, il convient encore de souligner que le fait de prendre un congé pour assurer des soins palliatifs est motivé par d'autres raisons que le fait de prendre une interruption de carrière ordinaire. Traiter les deux allocations de la même manière en ce qui concerne le cumul avec une pension du secteur public, paraît dès lors peu justifié.

C'est la raison pour laquelle il est proposé, pour l'application de la loi du 5 avril 1994, de ne désormais plus considérer comme un revenu de remplacement l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière en vue d'assurer des soins palliatifs.

Un même raisonnement peut être suivi pour les nouvelles formes d'interruption de carrière instaurées par les articles 35 et 117, § 2 de l'arrêté royal du 19 novembre 1998⁴, c'est-à-dire l'interruption de carrière pour congé parental et l'interruption de carrière pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré, qui souffre d'une maladie grave.»⁵

3. Différence de traitement entre le régime du secteur privé et le régime du secteur public

3-1. Étendue

La comparaison du régime du secteur privé et celui du secteur public montre une différence de traitement injustifiée car, contrairement aux salariés du secteur privé, les travailleurs du secteur public qui perçoivent une pension ont le droit de cumuler avec leur pension:

- l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs;
- l'allocation pour congé parental;
- l'allocation pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave.

⁴ Il s'agit de l'arrêté royal du 19 novembre 1998 relatif aux congés et aux absences accordées aux membres du personnel des administrations de l'État.

⁵ Document parlementaire 50 1901/001.

3-2. Een onterechte regeling

De redenen die ertoe hebben aangezet die beslissing te nemen in de openbare sector gelden ook in de privésector. Iemand die in een regeling wil stappen als ouderschapsverlof, verlof om een ziek familielid te verzorgen of verlof om palliatieve zorg te verstrekken, heeft daarvoor immers specifieke redenen.

De begünstigden van een overlevingspensioen moeten ertoe worden aangemoedigt hun eigen loopbaan uit te bouwen. Dat kan alleen als die personen weten dat ze hun pensioen zullen mogen cumuleren met uitkeringen die verschuldigd zijn in geval van loopaanonderbreking wegens ernstige familiale redenen, te meer omdat ze er als weduwnaar of weduwe alleen voor staan om zich met hun gezin bezig te houden.

Tot slot wordt die wetswijziging aanbevolen door het Jaarverslag 2007 van de Ombudsdiest Pensioenen.

Om die uiteenlopende redenen stellen de indieners van dit wetsvoorstel voor inzake cumulatie in het werkennemersstelsel dezelfde regels te doen gelden als in de openbare sector, en dus toe te staan dat het werkennemerspensioen wordt gecumuleerd met:

- de uitkering die wordt toegekend in geval van loopaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken;
- de uitkering voor ouderschapsverlof;
- de uitkering voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2.

Dit artikel beoogt de werknemers van de privésector toe te staan hun pensioen te cumuleren met:

- de uitkering die wordt toegekend in geval van loopaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorg te verstrekken;
- de uitkering voor ouderschapsverlof;
- de uitkering voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad dat lijdt aan een ernstige ziekte.

3-2. Caractère injustifié

Les raisons qui ont poussé à prendre cette décision dans le secteur public sont valables dans le secteur privé également, car des congés comme le congé parental ou le congé pour assurer des soins à un membre de sa famille malade ou des soins palliatifs sont motivés par des raisons spécifiques.

Il faut encourager les bénéficiaires d'une pension de survie à mener leur propre carrière. Cela ne peut se faire que si ces bénéficiaires savent qu'ils pourront cumuler leur pension avec des allocations dues en cas d'interruption de carrière pour des raisons familiales importantes, d'autant plus qu'ils sont seuls pour s'occuper de leur famille, puisqu'ils sont veufs.

Enfin, cette modification législative est recommandée par le Rapport annuel 2007 du Service de Médiation des pensions.

Pour ces différentes raisons, les auteurs de la présente proposition suggèrent de modifier les règles de cumul du régime salarié afin de les calquer sur celles du secteur public, et donc d'autoriser le cumul de la pension avec:

- l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs;
- l'allocation pour congé parental;
- l'allocation pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Art. 2.

Cet article vise à permettre aux salariés du secteur privé de cumuler leur pension avec:

- l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs;
- l'allocation pour congé parental;
- l'allocation pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave.

Maxime PRÉVOT (cdH)
Clotilde NYSSENS (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1.**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2.

Artikel 25 van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 25.— Uitgezonderd in de gevallen en onder de voorwaarden door de Koning bepaald, zijn het rust- en overlevingspensioen slechts uitbetaalbaar zo de gerechtigde:

- geen beroepsarbeid uitoefent,
- geen vergoeding wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige werkloosheid bij toepassing van een Belgische of van een buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid geniet,
- geen uitkering geniet wegens loopbaanonderbreking, wegens tijdcrediet of wegens het verminderen van de arbeidsprestaties, met uitsluiting van de uitkering toegekend in geval van loopbaanonderbreking of van vermindering van de arbeidsprestaties teneinde palliatieve zorgen te verstrekken, voor ouderschapsverlof of voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin of aan een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte,
- geen aanvullende uitkering geniet in het raam van een conventioneel brugpensioen.

Hij kan eveneens de gevallen en de voorwaarden bepalen waaronder een deel van het pensioen uitbetaalbaar is.».

2 juli 2008

PROPOSITION DE LOI**Article 1er.**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2.

L'article 25 de l'arrêté royal n°50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 25.— Sauf dans les cas et sous les conditions déterminées par le Roi, la pension de retraite et la pension de survie ne sont payables que si le bénéficiaire:

- n'exerce pas d'activité professionnelle
- ne jouit pas d'une indemnité pour cause de maladie, d'invalidité ou de chômage involontaire, par application d'une législation de sécurité sociale belge ou étrangère,
- ne jouit d'une allocation pour cause d'interruption de carrière, de crédit-temps ou de réduction des prestations à l'exception des allocations accordées en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs, pour congé parental ou pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave,
- ne jouit d'une indemnité complémentaire accordée dans le cadre d'une prépension conventionnelle.

Il peut déterminer également les cas et les conditions dans lesquels une partie de la pension est payable.»

2 juillet 2008

Maxime PRÉVOT (cdH)
Clotilde NYSSENS (cdH)